

CORNELII
VALERII VLTRAIECTINI
IN VNIVERSAM BENE DICENDI
RATIONEM TABVLA, SVMMAM
ARTIS RHETORICÆ COM-
PLECTENS:

Recognita, & emendatiū excusa.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini.
M. D. LXXXV.

b 14975294

LIBRIO

SUMMA PRIVILEGI.

REGI & Maiestatis priuilegio caustum est, ne quis CORNELII VALERII Ultraiectini, publici linguae Latinæ in collegio trilingui Buslidiano professoris opera, quorum tituli sunt,

*Grammaticarum Institutionum libri quatuor,
Tabula summam artis Rhetorica complectens, &c.
Tabula totius Dialectices, &c.*

*De Sphera & primis Astronomiae rudimentis Is-
bellus,*

Physica, seu de natura philosophia institutio, &c.
ab ipso auctore hoc anno postremum partim
emendata & aucta, partim recens emissa, citra
Christophori Plantini voluntatem, intra sexen-
nium, vel coniunctim vel separatim imprimit, vel
alibi impressa importet, distrahat, venaliue ha-
beat per omnes eius ditionis fines, sub poena con-
fiscationis, & graui multa: ut latius patet in litte-
ris Bruxellæ datis III. Septembris, & XXII.
Januarij, Anno M. D. LXVI. stylo Brabantie.

Signat.

J. de VVitte.

3

NOBILITATE ET VIRTU-
TE PRÆSTANTI VIRO MA-
XIMILIANO A BVRGUNDIA, MAR-
chioni Veriensum, Domino Buerorum, &c.
Maris Belgici præfecto, Hollandie, Zelandie, &
Ulraiectinae ditionis gubernatori, Equiti summi
Ordinis velleris aurei, CORNELIUS VALE-
RIVS ab Aduatra Ulraiectinus s. p.

Nni sunt decem & octo, cùm Rhetoricen quosdam æquales familiaritate mihi coniunctos adolescens docerem, magis adeò cognoscendi studio, percipiendique facilius eam artem quam illi me profiteri volebant, quām quodd mihi ipse multum confiderem: ad quorum utilitatem quædam bene dicendi præcepta maximè necessaria paucis comprehensa paginis in Tabula spectāda proposui. Ea Tabula cùm iam exemplis multis descripta multorum subiisset oculos: preter illos familiares alij quidā amici mecum egerunt vt ederem. quibus cùm id constanter negarem, virgere illi me cōperirent, atque etiam minitari inibi, futurum, vt ab aliis, id quod esset à me dictatum, edcretur: cumq. editionem flagitare non desisterent, breui tandem respondi, mea voluntate nūquam in lucem esse prodituram Tabulā, quām non ea diligentia conscripsisse, vt lectione dignam iudicarē. Atque ea quidem delituit in schēdis ad hanc diem neglecta. Ecce autem cùm nupot Grāmaticas Institutiones misisse, in quibus fortem mentionem Rhetoricae Tabulæ nostræ feceram;

CORNELII VALERII ULTRAIECTINI IN
VNIVERSAM BENE DICENDI
rationem tabula, summam artis Rheto-
ricæ complectens.

De Rhetoricæ definitione, causis, instrumento,
oratione cum suis membris, & de partibus.

CAP. I.

RHETORICA est bene dicendi ra-
tio, seu de quaque re proposita pru-
denter ornatèque dicendi scientia.

Rhetor est, qui dicendi precepta
tradit. Orator est, ut Cic. ait, qui de
omnibus rebus possit aptè scienter, or-
natèque dicere: qui & Gracè ab eloquèdo pūtare, & La-
tinè eloquens dictus est: aliter atque nos modo Rheto-
rem definiamus. Nam & Rhetoricam interdum eam
intelligimus, quæ bene dicendi rationem docet: interdum
vim illam prudenter, explicatè, abundantè, illuminatè,
& rebus & verbis, numeroseq; dicendi; id est, elo-
quentiam: quamlibal aliud est, quam copiose loquens
sapientia. Ea dicendi facultas, sicut artes omnes, his
ad iumentis perficitur; natura, arte, & exercitatione.
Natura sive ingenium ardentis studio incitatum, ad
dicendum vim affert maximam, sine quamlibal ars &
precepta prosint. Necessaria quoque est diligens exer-
citatio, ususq; dicendi, & eorum qui in arte dicendi
prater ceteros excelluerunt, imitatio, sine qua nemo
vim illam oratoriam umquam est consecutus.

Artis preceptis opus est, primum ad indicandum